

11 CETRA - Ústav dopravy

Všeobecné informácie

Adresa:

CETRA - Ústav dopravy
Univerzitná 8215/1
010 26 Žilina

Riaditeľ:

doc. Ing. Peter Fabián, PhD.
tel: 041-513 50 11
fax: 041-513 50 54
e-mail: peter.fabian@rekt.uniza.sk

Žilinská univerzita a program Centier excelentnosti Európskej komisie

Žilinská univerzita v Žiline prostredníctvom CETRA - Ústavu dopravy bola jednou z dvoch slovenských inštitúcií, ktorým bola po overení vedeckej, výskumnej a organizačnej spôsobilosti zástupcami Európskej komisie pridelená v roku 2000 podpora Európskej komisie v rámci projektu vybraných Centier excelentnosti v štátoch asociovaných k EÚ. Napriek tomu, že tento projekt bol ukončený v roku 2004, EK súhlasila s používaním označenia vybraných inštitúcií ako Centier excelentnosti i v ďalšom období.

Výnimočné postavenie Žilinskej univerzity sa odzrkadľuje aj v tom, že je pracoviskom - sídlom delegáta programového výboru pre tému 7. RP Doprava (včítane Aeronautiky), národného kontaktného bodu NCP pre tému 7. RP Doprava (včítane Aeronautiky) a národného kontaktného bodu NCP pre tému Kozmický výskum.

Personálne zabezpečenie činnosti

CETRA - Ústav dopravy funguje ako útvar rektorátu ŽU s tromi pracovníkmi, z ktorých dvaja sú platení z projektových činností, miesto manažéra - informatika je platené z prostriedkov rozpočtu univerzity. Riaditeľom je doc. Ing. Peter Fabián, PhD. Vo funkcii projektového manažéra pracovala Ing. Katarína Taranová. Ako administratívna pracovníčka sa do činnosti pracoviska zapojila pani Zita Jakubcová. Tento malý kolektív je pre jednotlivé prípravné a projektové činnosti dopĺňaný o ďalších pracovníkov Žilinskej univerzity podľa potreby a finančných možností.

Od 24. 6. 2011 nastúpila Ing. Katarína Taranová na materskú dovolenku. Na jej miesto bola od 1. 7. 2011 prijatá Ing. Lucia Tomanová, ktorá ukončila svoj pracovný pomer dohodou 14. 11. 2011.

Aktivity CETRA – Ústavu dopravy ŽU

1. Európske projekty

A. Partnerstvo:

I. Projekt „VEL – Wagon: Versatile, Efficient and Longer Wagon for European Transportation”

Doba riešenia: 1. 12. 2010 – 31. 12. 2012

Koordinátor a hlavný kontraktor projektu: TU Berlín, Nemecko

Typ projektu: CP – projekt spolupráce

Stav projektu: riešenie oficiálne začaté 1. 12. 2010

Doba trvania: 25 mesiacov

Postavenie ŽU v projekte: partner

Koordinátor na ŽU: doc. Ing. Peter Fabián, PhD., CETRA, ŽU

Ing. Peter Márton, PhD., FRI, ŽU

Hlavným cieľom projektu je posilniť železničnú dopravu a zvýšiť jej konkurencieschopnosť, najmä v porovnaní s cestnou dopravou, dosiahnuť presun prepravy tovarov späť na železnice a tým dosiahnuť ekologickejší spôsob jeho prepravy. Projekt VEL-Wagon má prispieť k trvalej udržateľnosti pozemných dopravných systémov tým, že pomôže uviesť do prevádzky nový typ nákladného vozňa. Projekt je významný tým, že ide o skutočný výskumný projekt so zapojením praxe – partnerom projektu je Tatravagónka Poprad a do projektu sa malo zapojiť aj spoločné výskumné pracovisko tohto významného výrobcu nákladných vagónov a ŽU. Na riešení projektu sa za ŽU podieľajú aj zamestnanci FRI, FPEDaS a FSj. Na dofinancovanie 25 % nákladov na výskumnú činnosť v rámci tohto projektu bol úspešne podaný projekt v rámci výzvy APVV **DO7RP**.

II. Projekt „Market-up: Transport Research Market Uptake“

Doba riešenia: 1. 10. 2010 – 30. 9. 2012

Koordinátor a hlavný kontraktor projektu: TIS Portugal, Portugalsko

Typ projektu: Koordinované a podporné akcie (CSA - SA)

Stav projektu: riešenie oficiálne začaté 1. 10. 2010

Doba trvania: 24 mesiacov

Postavenie ŽU v projekte: partner

Koordinátor na ŽU: doc. Ing. Peter Fabián, PhD., CETRA, ŽU

V roku 2010 sa začal s účasťou ŽU projekt 7. RP „Market-Up – Transport Research Market Uptake“ zameraný na podporu aplikácie výsledkov výskumu v oblasti povrchovej dopravy do praxe. Tento projekt nadväzuje na výsledky programu STAR-NET Transport a je zameraný najmä na využitie výsledkov výskumu a inovácií v oblasti povrchovej dopravy malými a strednými podnikmi. V súčasnosti bola podaná 1. periodická správa o priebehu riešenia projektu. Na riešení projektu sa za ŽU podieľajú mladí výskumní pracovníci Sjf.

B. Príprava projektov

CETRA – Ústav dopravy naďalej plní svoju úlohu medziodborového pracoviska ŽU a aktívne vyhľadáva pracoviská a špecialistov pre vytváranie medziodborových alebo špecializovaných tímov, poskytuje námety a prepojenia na medzinárodné inštitúcie a pracoviská v cudzine, čím sa snaží o plnšie zapojenie pracovísk Žilinskej univerzity do medzinárodných projektov v rámci Európskeho výskumného priestoru. Zároveň poskytuje konzultácie k aktuálnym otázkam, týkajúcim sa 7. RP.

Okrem uvedených úspešných európskych projektov sa CETRA - Ústav dopravy podieľal na príprave celého radu projektov európskej spolupráce, v rámci 7. RP a iných programov:

- Projekt **PRATT** - projekt 7. RP typu CP (výskumné projekty) podávaný v spolupráci s University of Leeds, ktorého má byť CETRA riešiteľom v spolupráci s FPEDAS, FEL a

FRI, zameraný na perspektívy železničnej dopravy do roku 2050. Koordinátorom za ŽU je P. Fabián.

- Projekt **ETNA+ - European Transport Network Alliance** - projekt 7. RP typu CSA - SA (podporné činnosti) podávaný v spolupráci s APRE v Taliansku, zameraný na podporu šírenia informácií o možnostiach účasti na projektoch 7. RP v oblasti dopravy so zameraním na nové členské štáty. Koordinátorom za ŽU je P. Fabián.
- Projekt **CAPTAIN – Common Accessibility Planning Tools and Actions to Integrate Networks** - projekt 7. RP typu CP (výskumné projekty) podávaný v spolupráci s 19 ďalšími inštitúciami, zameraný na uľahčenie prístupu k dopravným prostriedkom. Koordinátorom za ŽU je P. Márton, FRI.
- Projekt **Green4Market** – projekt spolupráce v rámci programu EU SEE podaný v spolupráci s maďarskou organizáciou IFKA, ktorého má byť CETRA riešiteľom v spolupráci s FPEDAS a FRI ŽU. Koordinátorom za ŽU je J. Janáček, FRI.
- Projekt **GreenMode** – projekt spolupráce v rámci programu EU SEE v spolupráci s maďarskou organizáciou IFKA. Príprava projektu zverená F PEDAS, kde sa ho ujala Katedra vodnej dopravy. Koordinátorom za ŽU je A. Dávid, F PEDAS.
- Projekty programu **Smart Cities** - projekty 7. RP témy Energie typu CSA – SA zamerané na skvalitnenie využívania energií v rámci miest. CETRA bola oslovená dvomi konzorciami pripravujúcimi projekty v rámci tejto výzvy, aby sprostredkovala spoluprácu s mestským zastupiteľstvom mesta Žilina. Príprava projektu zverená SvF. Koordinátorom za ŽU je D. Sitányiová, SvF.

Ďalšie aktivity CETRA – Ústavu dopravy

A. Medzinárodné sympóziu EURO-ŽEL 2011

CETRA v spolupráci s Elektrotechnickou fakultou ŽU a CEIT n. s. zorganizovala 19. ročník významného medzinárodného sympózia EURO-ŽEL 2011, ktorá sa uskutočnila 8. 6. – 9. 6. 2011 na Žilinskej univerzite. Garantom prípravy sympózia bol prof. K. Rástočný, Ing. P. Márton a doc. P. Fabián.

Napriek zmene organizátora a ekonomickej kríze sa podarilo udržať vysokú medzinárodnú účasť a vysokú odbornú úroveň podujatia.

B. Príprava 20. ročníka EURO-ŽEL 2012

Po ukončení sympózia EURO - ŽEL 2011 boli sa hneď začali prípravy na EURO-ŽEL 2012, ktoré sa má uskutočniť v termíne 5. 6. - 6. 6. 2012 s predpokladanou účasťou 200 odborníkov z celej EÚ a ďalších krajín.

Navrhnuté nosné témy:

1. Riadiace a zabezpečovacie systémy v železničnej doprave
2. Informačné a komunikačné technológie v železničnej doprave
3. Energetika a elektrická trakcia v železničnej doprave
4. Prevádzka a ekonomika železničnej dopravy
5. Konštrukcia železničných vozidiel
6. Stavba a konštrukcia železničných tratí
7. Vzdelávanie odborníkov pre železnice

C. Organizovanie seminárov

- P. Fabián aktívne vystúpil na seminári „Otvorené výzvy 7.RP“, zorganizovanom na STU v Bratislave 7. 7. 2011.
- 21. 9. 2011 – sa uskutočnil seminár „Informačný seminár o 7.RP“. Bol určený pre zamestnancov ŽU. Na podujatí bolo prítomných 22 účastníkov, najmä z radov zamestnancov ŽU. Referáty o účasti v 7. RP predniesli P. Fabián, L. Tomková a M. Klimo.

D. Pracovisko Národného kontaktného bodu 7. RP pre tému Doprava

CETRA je pracoviskom - sídlom národného kontaktného bodu NCP pre tému 7. RP Doprava (včítane Aeronautiky). V rámci tohto poverenia pracovníci CETRA poskytujú konzultácie a poradenstvo nielen pracovníkom materskej ŽU, ale aj v rámci záujemcov o 7. RP v rámci celého Slovenska. Medzinárodné aktivity NCP boli financované a zastrešované projektom siete NCP Doprava v rámci projektu ETNA, národné aktivity v rámci Agentúry na podporu výskumu a vývoja (APVV), ktorá mala v gescii podporné štruktúry pre 7. RP pre Slovensko. Po ukončení mandátu APVV prešli podporné štruktúry 7. RP pod priamu gesciu ministerstva školstva.

Záver

CETRA – Ústav dopravy ŽU v uplynulom období naďalej pokračoval v zviditeľňovaní ŽU účasťou v projektoch, prezentáciou dosiahnutých výsledkov na národných a medzinárodných konferenciách a seminároch, účasťou v návrhoch projektov medzinárodnej spolupráce.

Plánom ústavu je aj naďalej sa aktívne zúčastňovať podpory zapojenia pracovísk univerzity do projektov 7. rámcového programu EÚ a snáh o skvalitnenie podporného systému na prípravu výskumných projektov na Žilinskej univerzite a na Slovensku. Cieľom je aj prehĺbenie spolupráce s centrami excelentnosti, novovytvorenými na ŽU v rámci projektov podpory z Európskych štrukturálnych fondov.